

**Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji
w Poznaniu**

ul. Kochanowskiego 2a. 60-844 Poznań
tel.: 61 84 131 40. fax.: 61 84 131 68.
e-mail: kancelaria.komendanta@po.policja.gov.pl

RPW/79770/2015 P
Data: 2015-12-14

I.dz. WK.SOS.0746-18/2015

Poznań, dnia ⁰⁸ 12.2015r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
Wpł.	2015 -12- 14
Zał. /	NR

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
KRAJOWY MECHANIZM PREWENCJI**

**Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W nawiązaniu do pisma I.dz. KMP.570.19.2015.JJ dotyczącego wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w Komendzie Powiatowej Policji w Jarocinie, przedstawiam stanowisko w kwestii zaleceń zawartych w Raporcie z przedmiotowej wizytacji.

1. „Zaprzestanie rozbierania zatrzymanych poddawanych sprawdzeniu”;

Zgodnie z § 21 ust. 3 Zarządzenia nr 130 KGP z dnia 07 sierpnia 2012 roku *w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*, sprawdzenie osoby polega na stwierdzeniu czy osoba przyjmowana do pomieszczenia posiada przedmioty zabronione lub niebezpieczne oraz odebranie tych przedmiotów w przypadku ich ujawnienia. Tym samym § 21 ust. 4 Zarządzenia Nr 130 KGP wskazuje, iż sprawdzenia powinien dokonać w miarę możliwości policjant tej samej płci, co osoba, wobec której czynność ta jest przeprowadzana. Taki zapis ma na celu poszanowanie godności człowieka oraz jej intymności podczas czynności sprawdzania osoby. Należy również wskazać, iż obowiązkiem policjanta wykonującego czynności w pomieszczeniu, zgodnie z § 8 ust. 5 cytowanego zarządzenia jest zachowanie szczególnej ostrożności w celu niedopuszczenia do wydarzenia nadzwyczajnego oraz innego zagrożenia prawidłowego funkcjonowania pomieszczenia. Dlatego też sprawdzenie osoby należy dokonać w sposób szczegółowy, a więc również poprzez lustrację ciała, łącznie z miejscami zakrytymi przez bieliznę. Niejednokrotnie w praktyce zdarzały się sytuacje, gdzie osoba przyjmowana do PdOZ posiadała ukryte w bieliźnie lub intymnych częściach ciała przedmioty, którymi później usiłowała dokonać samookaleczenia.

Również w ocenie Komendy Głównej Policji Biura Prewencji i Ruchu Drogowego przyjęty tryb przeprowadzania czynności sprawdzania odzieży i ciała osoby przyjmowanej lub przebywającej w pomieszczeniu jest prawidłowy z uwagi na zapewnienie optymalnego bezpieczeństwa.

2. **„Przeprowadzanie badań lekarskich każdorazowo poza zasięgiem słuchu i – o ile lekarz nie poprosi inaczej – poza zasięgiem wzroku funkcjonariuszy Policji oraz innych zatrzymanych”;**

W każdym przypadku udzielania świadczeń medycznych osobom umieszczonym w PdOZ, udział policjanta przy badaniu odbywa się tylko i wyłącznie na podstawie decyzji lekarza prowadzącego czynności medyczne.

3. **„Dokonywanie wszelkich czynności administracyjnych związanych z osadzeniem osoby nie posługującej się językiem polskim za pośrednictwem tłumacza albo pracownika odpowiedniego urzędu dyplomatycznego lub konsularnego, a także zadbanie o to, by podpisywane przez cudzoziemców oświadczenia były tłumaczone na język dla nich zrozumiały”;**

Zgodnie z przepisami, każdej osobie nieznającej języka polskiego podczas przyjmowania do PdOZ zapewnia się możliwość porozumiewania się w sprawach dotyczących pobytu w pomieszczeniu za pośrednictwem tłumacza. Również wskazany w pkt. 5 Raportu cudzoziemiec przed przyjęciem do pomieszczenia miał zapewniony kontakt z tłumaczem oraz skorzystał z pomocy radcy prawnego. Powyższe zostało udokumentowane w materiałach postępowania w sprawach o wykroczenie

W celu wyeliminowania podobnych wątpliwości w przyszłości polecono policjantom pełniącym służbę w PdOZ, aby taka informacja została również udokumentowana w Książce przebiegu służby.

4. **„Uzupełnienie listy adwokatów o listę radców prawnych”;**

Powyższy wykaz uzupełniony o listę radców prawnych znajduje się na stanowisku kierowania KPP w Jarocinie.

5. **„Rozważenie możliwości samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych, prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji”;**

Powiadomienie osoby trzeciej wskazanej przez zatrzymanego odbywa się zgodnie z przepisami zawartymi w Kodeksie postępowania karnego.

6. **„Systematyczne wietrzenie pomieszczeń, w których przebywają zatrzymani, w szczególności podczas występowania wysokiej temperatury powietrza”;**

Wietrzenie pokoi prowadzone jest systematycznie pod nieobecność osób umieszczonych w PdOZ. Ponadto informuję, iż realizowana jest inwestycja związana z budową nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie, w której uwzględniono również PdOZ z zastosowaniem nowoczesnych standardów. Termin zakończenia budowy zaplanowany został na I półrocze 2016 roku.

7. **„Zwracanie uwagi na prawidłowość uzupełniania dokumentacji przez lekarzy przeprowadzających badania zatrzymanych”;**

Policjanci każdorazowo zwracają uwagę na prawidłowe dokumentowanie Książki wizyt lekarskich. W przypadku, gdy lekarz nie reaguje na kierowane uwagi, policjant odnotowuje ten fakt w Książce przebiegu służby.

8. **„Poszerzenie oferty szkoleniowej dla funkcjonariuszy pełniących służbę w PdOZ o tematy związane z ochroną praw osób zatrzymanych oraz prowadzenie systematycznych warsztatów i ćwiczeń praktycznych na temat pracy z trudnymi klientami, radzenia sobie ze stresem i agresją, etc.”;**

Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie minimum raz w roku uczestniczą w obowiązkowym doskonaleniu zawodowym w zakresie metod i form wykonywania zadań w PdOZ. Biorą udział również w zajęciach z zakresu poszanowania praw człowieka i udzielania pierwszej pomocy. Ponadto policjanci mogą korzystać z pomocy i wiedzy psychologa policyjnego, który w wyznaczonych terminach dyżuruje w siedzibie komendy.

9. **„Wyposażenie PdOZ w jednorazowe biustonosze”;**

Zgodnie z zaleceniem PdOZ wyposażono w jednorazową bieliznę dla kobiet i mężczyzn.

10. **„Dokonywanie właściwego opisu przyjmowanego depozytu”;**

Wskazane zagadnienie omówione zostało w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego oraz podlega bieżącym instruktażom.

11. **„Zamieszczenie w celi nr 2 wykazu danych teleadresowych instytucji stojących na straży praw człowieka”;**

Wykaz instytucji stojących na straży praw człowieka, który umieszczony był w pokoju uzupełniony został o brakujące dane.

12. **„Wyposażenie jednej z cel mieszkalnych (nr 3) zgodnie z wymogami określonymi w § 8 pkt. 1 ust 7 rozporządzenia”;**

Z uwagi na budowę nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie, w której uwzględniono również PdOZ z zastosowaniem nowoczesnych standardów, doposażenie obecnie funkcjonującego pomieszczenia jest bezcelowe. Termin zakończenia budowy zaplanowany został na I półrocze 2016 roku.

13. **„Zapewnia intymności zatrzymanym podczas załatwiania przez nich potrzeb fizjologicznych”;**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami drzwi do pokoi sanitarnych wyposaża się w szybę z nietłukącego materiału lub szybę zabezpieczoną obustronnie siatką

stalową lub powłoką uniemożliwiającą jej rozbicie. Takie rozwiązanie ma na celu prowadzenie stałej obserwacji osób umieszczonych w PdOZ pod kątem przeciwdziałania wydarzeniom nadzwyczajnym. Ponadto w tym samym czasie poza pokojem może przebywać tylko jedna osoba umieszczona w PdOZ. W związku z powyższym, gdy osoba zatrzymana korzysta z pokoju sanitarnego ma zapewnioną intymność, ponieważ na korytarzu nie przebywają osoby postronne.

14. **„Odpowiednie zabezpieczenie i odseparowanie rzeczy brudnych (do dezynfekcji)”;**

Magazyn do przechowywania depozytów i bielizny pościelowej posiada zgodnie z przepisami wyodrębnione szafy na bieliznę czystą, brudną, odzież osób zatrzymanych oraz rzeczy osób chorych zakaźnie.

15. **„Wyposażenie magazynu w punkty alarmowe, zgodnie z § 13 ust 2 pkt 3 rozporządzenia”;**

Aktualnie trwa budowa nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie, w której uwzględniono również PdOZ z zastosowaniem nowoczesnych standardów. W związku z powyższym, montaż instalacji alarmowej w obecnym jeszcze funkcjonującym pomieszczeniu z punktu widzenia ekonomicznego nie jest zasadny. Termin zakończenia budowy, zaplanowany został na I półrocze 2016 roku.

16. **„Wymiana żarówki w celi nr 1 na mocniejszą, zapewniającą lepsze oświetlenie”;**

Niezwłocznie dokonano wymiany wskazanej żarówki.

17. **„Ponadto przedstawiciele KMP zwracają się do Komendanta KPP w Jarocinie z prośbą o przesłanie wyjaśnień w sprawie notatki zamieszczonej w dokumentacji z zatrzymania oraz wskazanie, jakie zostały podjęte działania w związku z powzięciem tej informacji”;**

W przytoczonym przypadku został zatrzymany w miejscu zamieszkania, ponieważ stwarzał zagrożenie dla życia i zdrowia domowników. W trakcie zatrzymania zachowywał się agresywnie, utrudniał wykonywanie czynności służbowych oraz stawiał czynny opór nie podporządkowując się do wydawanych poleceń. Podczas zastosowania siły fizycznej doszło do zranienia osoby poprzez zasinienie lewego oka. W takiej sytuacji policjant realizujący czynności zobowiązany jest sporządzić stosowny dokument, który załączany jest do dokumentacji z zatrzymania osoby. Okoliczności zatrzymania osoby wraz ze sporządzoną dokumentacją podlegają każdorazowo weryfikacji przez policjantów nadzorujących służbę lub dyżurnego jednostki. W przytoczonym przypadku dokumentacja weryfikowana była przez Zastępców Naczelnika Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego. Należy w tym miejscu podkreślić, że w każdym przypadku gdzie doszłoby do zranienia osoby z przyczyn zawinionych przez policjanta, osoba zatrzymanałożyłaby zażalenie na sposób zatrzymania. po zwolnieniu z PdOZ w dniu 01.01.2015 roku nie skarżył się na postępowanie policjantów i nie złożył zażalenia na sposób zatrzymania.

18. „Przedstawiciele KMP zwracają się także z prośbą o wyjaśnienie zamieszczenia w dokumentacji zatrzymanego **niepodpisanego przez lekarza zaświadczenia informującego o braku przeciwwskazań do przebywania w PdOZ**”;

Druki zlecenia na wykonanie usługi medycznej oraz obowiązujące zaświadczenie lekarskie znajdują się na jednej karcie (obustronnie). Zatrzymany przed umieszczeniem w PdOZ poddany został badaniu lekarskiemu w Szpitalu Powiatowym w Jarocinie. Badanie przeprowadził lekarz Abdullatif Saad, który po wykonanym badaniu dokonał odrębnego zapisu o braku przeciwwskazań medycznych do przebywania osoby zatrzymanej w PdOZ. Jednakże wpisu tego dokonał nie na zaświadczeniu, lecz na zleceniu na usługę medyczną, gdzie również złożył swój podpis potwierdzony pieczętą. Pomimo zwróconej uwagi przez policjanta lekarz uznał, że wszystko jest w porządku, ponieważ badanie zostało wykonane i potwierdzone.

Ponadto informuję, iż na terenie garnizonu wielkopolskiego funkcjonuje jeden PdOZ przystosowany dla osób niepełnosprawnych znajdujący się w KPP w Gnieźnie. W związku z powyższym, jeżeli zajdzie potrzeba umieszczenia w PdOZ osoby niepełnosprawnej, zostanie ona doprowadzona do w/w jednostki. Taka informacja została też przekazana przedstawicielowi KMP w trakcie prowadzonej wizytacji. Natomiast w nadesłanym raporcie figuruje nieprawidłowa informacja o umieszczaniu osób w KMP w Grudziądzu, zlokalizowanym w województwie kujawsko-pomorskim, gdzie nie są umieszczane osoby zatrzymane z województwa wielkopolskiego.

mł. insp. Rafał Kozłowski

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 2016 -04- 14

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP. 570.19.2015.JJ

Pan
insp. dr Rafał Batkowski
Wielkopolski Komendant
Wojewódzki Policji
ul. Kochanowskiego 2A
60-844 Poznań

Szanowny Panie Komendancie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 8 grudnia 2015 r. (sygn. WK.SOS.0746-18/15), uprzejmie dziękuję za odniesienie się do raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji podległego Panu PdOZ Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie. Jednocześnie pragnę ustosunkować się do niektórych przedstawionych przez Pana Komendanta kwestii.

W swoim piśmie wskazał Pan, że: *sprawdzenie osoby należy dokonać w sposób szczegółowy, a więc również poprzez lustrację ciała, włącznie z miejscami zakrytymi przez bieliznę. Również w ocenie Komendy Głównej Policji Biura Prewencji i Ruchu Drogowego przyjęty tryb przeprowadzania czynności sprawdzania odzieży i ciała osoby przyjmowanej lub przebywającej w pomieszczeniu jest prawidłowy z uwagi na zapewnienie optymalnego bezpieczeństwa.*

Nie sposób się z Pana stanowiskiem nie zgodzić, niemniej jednak w chwili obecnej brak jest wystarczających regulacji prawnych, które pozwalałyby na dokonywanie przez funkcjonariuszy takich czynności wobec osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych. Jak już wspomniano w raporcie, w ocenie Rzecznika Policja powinna być uprawniona do wykonywania szczegółowych kontroli celem odebrania przedmiotów potencjalnie niebezpiecznych. Nie może się to jednak odbywać bez właściwej, z punktu widzenia standardu konstytucyjnego, podstawy prawnej, gdyż organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Należy wskazać, iż w odpowiedzi z dnia 2 kwietnia 2015 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych podzielił pogląd RPO wskazując, iż czynność sprawdzenia szczegółowego winna być uregulowana w ustawie. Dodatkowo, w kolejnym piśmie z dnia 12 sierpnia 2015 r. wskazał, że trwają obecnie prace nad *projektem założeń projektu ustawy o Policji* mające na celu między innymi uregulowanie na poziomie ustawy dokonywania wspomnianych wyżej kontroli.

W odpowiedzi na zlecenie rozważenia możliwości samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych, prawo

to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji odpisał Pan, że powiadomienie osoby trzeciej wskazanej przez zatrzymanego odbywa się zgodnie z przepisami zawartymi w Kodeksie postępowania karnego.

Przede wszystkim należy wskazać, że przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji formułując zalecenia i wnioski opierają się nie tylko na obowiązujących przepisach prawa krajowego, ale również standardach międzynarodowych. Dlatego też, mimo iż obowiązujące przepisy krajowe w zakresie funkcjonowania pomieszczeń dla osób zatrzymanych nie określają takiego obowiązku, przedstawiciele KMP stoją na stanowisku, że w pierwszej kolejności należałoby rozważyć możliwość samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych, prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji. Zgodnie bowiem z Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 9 grudnia 1988 r. *niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana* (Zasada 16.1).

W swoim piśmie wskazał Pan, że w pierwszym półroczu 2016 r. zakończona zostanie budowa nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie. W związku z tym, zwracam się z pytaniem, czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane.

Z poważaniem

dr Justyna Józwiak

Specjalista

**Komendant Wojewódzki Policji
w Poznaniu**

ul. Kochanowskiego 2a, 60-844 Poznań
tel.: 61 84 131 10, fax.: 61 84 131 65,
e-mail: kancelaria.komendanta@po.policja.gov.pl

RPW/26834/2016 P
Data: 2016-05-04

I.dz. WK.SOS.0746-8/2016

Poznań, dnia 25.04.2016r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2016 -05- 04
ZAL.	NR

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
KRAJOWY MECHANIZM PREWENCJI**

**Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo I.dz. KMP.570.19.2015.JJ z dnia 14.04.2016 roku dotyczące stanowiska Krajowego Mechanizmu Prewencji w odniesieniu do udzielonej odpowiedzi w sprawie pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w Komendzie Powiatowej Policji w Jarocinie informuję, iż nowa siedziba wskazanej komendy została oddana do użytku w dniu 16.03.2016 roku. Całość inwestycji wraz z Pomieszczeniem dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia została wykonana zgodnie z Wytycznymi nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 roku w sprawie *standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji.*

insp. Tomasz Trawiński